

Alchemilla

Zomernummer 2013

Colofon

De Alchemilla verschijnt viermaal per jaar in een oplage van 375 exemplaren.

Het IVN, instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een landelijke vrijwilligersvereniging met regionale afdelingen.

Omdat de IVN afdeling West-Friesland ervan overtuigd is dat werken aan een gezond leefmilieu belangrijk is voor ons, voor kinderen en voor u, houdt het zich bezig met allerlei natuuractiviteiten.

Het lidmaatschap kost € 20,00 per jaar. U ontvangt dan dit afdelingsblad en het landelijke IVN-blad Mens en Natuur.

De Alchemilla wordt gedrukt bij Editoo B.V. in Arnhem

Kopij naar redactie@ivn-westfriesland.nl

IVN afdeling West-Friesland

NME centrum: Streekbos Paviljoen

Postadres: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

Telefoon: 0228 520486

Email: info@ivn-westfriesland.nl

Website: www.ivn-westfriesland.nl

Facebook: www.facebook.com/ivnwestfriesland

Twitter: <https://twitter.com/#!/IVNstreekbos>

Nummer KvK: Noordwest-Holland 40624859

Het NME centrum is iedere zondag geopend van 13.00 - 17.00 uur

Dependance:

Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud

Contactpersonen

IVN afdeling West-Friesland organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen neemt u dan contact op met onderstaande contactpersonen

Redactie Alchemilla:

Astrid Bijster (zie Bestuur)

Lisbeth van Lintel, T: 0228 517005,

E: l.van.lintel@ivn-westfriesland.nl

Marga Scherer, T: 0228 586786,

E: m.scherer@ivn-westfriesland.nl

Joke Tilgenkamp, T: 0229 235101

E: j.f.tilgenkamp@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven (zie Bestuur);

PR / Persberichten:

Toos Brink, T: 0228 512316,

E: t.brink@ivn-westfriesland.nl

Publieksactiviteiten:

Frieda Bus, T: 0228 541489,

E: f.bus@ivn-westfriesland.nl

Scholenwerk:

John Bos (zie Bestuur)

Exposities:

Beppie van der Wegen, T: 0228 322338,

E: b.vd.wegen@ivn-westfriesland.nl

IVN website:

Rob den Hartog (zie Bestuur)

Vaarexcursies:

Theo Ruiter, T: 0228 515797,

E: th.ruiter@ivn-westfriesland.nl

Weidevogelwerkgroep:

Geert Pietersen (zie Bestuur)

Knotwerkgroep:

Rob Rijswijk, T: 0228 561642,

E: r.rijswijk@ivn-westfriesland.nl

Ecowerkgroep:

Louis van Wegen, T: 0228 316825,

E: l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

IJsvogelwerkgroep:

Douwe Greydanus, T: 0228 720119,

E: d.greydanus@ivn-westfriesland.nl

Inventarisatie Streekbos:

Beppie van der Wegen (zie Exposities)

Werkgroep Egboetje: Adri Bozelie (zie Bestuur)

Cursussen: Astrid Bijster (zie Bestuur)

Bestuur

Voorzitter: Tjalling James

T: 0228 542129

E: t.h.james@ivn-westfriesland.nl

Secretaris: Gé Kenter

T: 0228 513362

E: g.m.kenter@ivn-westfriesland.nl

Penningmeester en

Ledenadministratie: Rob den Hartog

T: 0228 517593

E: r.den.hartog@ivn-westfriesland.nl

Rekeningnummer:

IBAN/Rekeningnummer: NL13 RABO 0167 7601 57

t.n.v. IVN afd. West-Friesland

Leden van Bestuur:

Astrid Bijster

T: 0229 275673

E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Hans Verhoeven

T: 0228 515137

E: j.l.verhoeven@ivn-westfriesland.nl

Adri Bozelie

T: 0227 542621

E: a.bozelie@ivn-westfriesland.nl

John Bos

T: 06 81202267

E: j.bos@ivn-westfriesland.nl

Henk Lanting

T: 0228 313430

E: h.lanting@ivn-westfriesland.nl

Geert Pietersen

T: 0228 523565

E: g.pietersen@ivn-westfriesland.nl

Foto's

Foto voorkant:

Zwartkopvuurkever

Foto: Astrid Bijster

Foto achterkant:

Sprookjesbos op het Ecoproject

Foto: Hans Verhoeven

Het allerlaatste voorwoord

Tjalling James

Als oude(re) voorzitter mag ik nog eenmaal het laatste voorwoord hebben. Uniek, twee voorzitters in één Alchemilla. Na achttien jaar (over houdbaarheidsdatum gesproken...) en ruim 60 voorwoorden kan ik het stokje overgeven aan Geert Pietersen. Een aantal (bamboe)stokjes mocht ik van hem plaatsen bij het vinden van nesten van weidevogels in een bouwland. Ik heb eerder als voorzitter geprobeerd mee te doen met zoveel mogelijk verschillende IVN-activiteiten. Dat is grotendeels gelukt. Als laatst bezochte activiteit ging ik op stap met de weidevogelgroep, waar Geert coördinator van is. Een meewerkend voorman. Dat was op een mooie morgen, lopend tussen Schellinkhout en Wijdenes, ver van de bebouwing, waar je vooral vogels hoort en ziet en waar je met je neus op de grond kuultjes zoekt, waar liefst wat eieren in liggen. 3 Voren tegelijk afzoeken en af en toe borrelde een vraag op of moest me wat van het hart. Zo ging de overdracht van het voorzitterschap, rustig doortippelend, kijken, opletten, praten en genieten van het buiten zijn.

Wat passeerde de revue? Het NME-overleg tussen Witte Schuur en MAK-Blokweer. Het overleg met de vereniging van huiseigenaars en gebruikers van het Streekbos Paviljoen. Het bestuurlijk overleg tussen alle IVN-afdelingen in Noord-Holland o.l.v. de Consulente en het contact met de KNNV. Dat zijn de externe contacten. De eigen bestuurs-

vergaderingen, de klankbordgroep bezochten we al samen. Zo gaat de overdracht geleidelijk, soepel en glad.

Ik ben nog steeds onder de indruk van het enthousiasme en de inzet van alle vrijwilligers, en ook de nieuwe voorzitter valt het op. Een IVN-voorzitter kan daar trots op zijn. Zo ben ik ook trots op wat we samen bereikt hebben de afgelopen jaren: Een fluisterboot, regelmatig een goed lopende Natuurgidsencursus, het Streekbos Paviljoen en een uitbreiding met een gebouwtje Het Egboetje. Allemaal dankzij de inzet van velen. En die inzet stopt niet met de ene of de andere voorzitter. De beste garantie voor een goed lopend vrijwilligersbedrijf.

Het is geen opgemaakt bed, waar de nieuwe voorzitter in stapt, maar eerder een warm bad waarin je je behaaglijk kunt voelen, ook als je met pensioen bent. Want ook daarover spraken Geert en ik. Als je stopt met werken, valt er een structuur in je leven weg. Pensioen betekent dat je een ongestructureerd en onbeperkt aantal vrije dagen hebt. IVN kan daar enige structuur aan geven. Af en toe een excursie of vergadering, en van tijd tot tijd even afstand nemen. De mailbox hoeft niet dagelijks bekeken te worden. Neem eens een pc-vrije dag. Wat ga je doen als je geen voorzitter meer bent? Ik blijf gewoon als IVN-er van mijn pensioen genieten, maar of de geraniums het nu echt beter gaan doen? Misschien meer daarover in een ander artikel, als het de redactie behaagt.

Landelijke IVN-dag 12 oktober

Vergeet niet om je op te geven voor de landelijke IVN-dag op 12 oktober in Burgers Zoo. Dat gaat via de landelijke website.

Natuurgidsencursus IVN West-Friesland

Astrid Bijster

Op 7 januari 2014 gaat een nieuwe Natuurgidsencursus van start bij IVN West-Friesland.

IVN-natuurgidsen vertellen graag over de natuur. Ze worden opgeleid om met hun kennis, vaardigheid en enthousiasme een breed publiek te informeren over de natuur in dorp, stad en buitengebied. In heel Nederland zijn IVN-afdelingen actief en bij IVN-afdeling West-Friesland is een grote groep vrijwilligers al meer dan 40 jaar actief om excursies te geven aan schoolkinderen en volwassenen, om ze te laten zien hoe mooi de natuur en het landschap zijn.

Tijdens de Natuurgidsencursus geven gespecialiseerde docenten lessen over het landschap, flora en fauna van de eigen leefomgeving. Meedoen met de weidevogelbescherming in het voorjaar of deze winter nog op stap met de wilgenknotters. Het kan allemaal tijdens de Natuurgidsencursus. Onderwerpen die onder meer aan de orde komen: planten, paddenstoelen, vleermuizen, vissen, vogels en insecten, landschap en beheer. Ook de invloed van het handelen van de mens op de omgeving komt aan de orde.

De lessen vinden om de twee weken op dinsdagavond plaats in het Streekbos Paviljoen in Bovenkarspel. De praktijkochtenden vinden plaats op diverse locaties in de omgeving en zijn over het algemeen op zaterdagochtend, ook om de 2 weken. In de schoolvakanties zijn er geen lessen. De cursus duurt anderhalf jaar, inclusief een veldweekend op Texel in juni 2014.

Vooropleiding is niet vereist, wel hart voor de natuur en zin om met mensen en kinderen om te gaan. In het najaar wordt er een voorlichtingsavond georganiseerd over de Natuurgidsencursus.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met een van de leden van het cursusteam. Ook voor meer informatie kunt u bij hen terecht. Naast ondergenoemde personen maken ook Beppie van der Wegen en Ria de Graaf deel uit van het cursusteam.

Astrid Bijster, T: 0229-275673,
E: a.bijster@ivn-westfriesland.nl
Henk Lanting, T: 0228-313430
Ofra Carmi, T: 06-53463809

Van de nieuwe voorzitter

Geert Pietersen

In de laatste jaarvergadering ben ik per 1 september 2013 benoemd als voorzitter van het IVN-Bestuur. Hierbij stel ik mij graag aan u voor.

Ik ben 64 jaar geleden geboren in Farmsum, een klein dorpje onder de rook van Delfzijl. Mijn vader was daar bedrijfsleider op een boerderij en zo kwam ik van jongs af aan direct in aanraking met het buitenleven en de interesse daarvoor heeft mij nooit meer losgelaten.

In 1968 verliet ik Groningen en ging studeren aan de Hogere Landbouwschool in Dronten. Tijdens deze studie maakte ik kennis met de plantenveredeling en raakte ik overtuigd van het grote belang van goed zaaizaad voor boeren en tuinders. In besloot dat ik in dat vak wel wilde werken. Inmiddels had ik mijn vrouw ontmoet en na mijn militaire dienst zijn wij samen in 1973 naar Enkhuizen gekomen waar ik een baan vond bij Royal Sluis.

Het voelde als emigreren. We waren beiden afkomstig uit Noordoost Nederland en hadden geen enkel contact met West-Friesland. Maar al snel voelden we ons thuis in dit nieuwe land en nu wonen we hier al 40 jaar en zijn we succesvol ingeburgerd. We kregen 2 zonen en inmiddels zijn we blij grootouders van 6 kleinkinderen.

In mijn loopbaan heb ik bij meerdere bedrijven in de agrarische sector altijd in commerciële functies gewerkt, waarbij mijn uitgangspunt altijd was dat zowel de klant als de leverancier beter moesten worden van het geleverde product. De laatste 12 jaar was ik als directeur eindverantwoordelijk voor bedrijven. Ook heb ik voor mijn werk altijd met veel plezier gereisd in vrijwel alle delen van de wereld.

Ca. 10 jaar geleden ben ik met het IVN in aanraking gekomen als vrijwilliger van de weidevogelwerkgroep. Deze hobby, die ik in mijn jeugd ook al had, wilde ik weer oppakken en hier was er de gelegenheid voor. Drie jaar geleden kwam ik in het bestuur van de werkgroep en vorig jaar heb ik het voorzitterschap van Gé Bentvelsen overgenomen.

Geert Pietersen, de nieuwe voorzitter
Foto: Tjalling James

En toen belde Tjalling mij in december vorig jaar op " of wij eens konden praten" . Nou dan weet je het wel en zo word ik vanaf 1 september voorzitter van het IVN. Ik heb ja gezegd op het verzoek omdat ik het belangrijk vind dat de beleving van de natuur zoveel mogelijk wordt uitgedragen. Door beleving ontstaat bewondering en respect voor de natuur en dat kweekt weer het draagvlak voor duurzaamheid. Daar wil ik van harte mijn bijdrage aan leveren.

Het afgelopen jaar heb ik gebruikt om nader kennis te maken met de activiteiten van het IVN en ik moet zeggen dat ik onder de indruk ben gekomen van al het vrijwilligerswerk dat wordt gedaan en vooral van het enthousiasme waarmee het wordt uitgevoerd. Vanaf september zal ik proberen om met zoveel mogelijk van u kennis te maken.

Afdelingsuitje van IVN West-Friesland op zaterdag 5 oktober

Het uitje van het jaar voor alle actieve vrijwilligers van IVN West-Friesland.

We gaan deze keer naar Schagen voor een ontmoeting met de Groenling en al zijn actieve vrijwilligers en de nieuwe IVN-Leden uit Schagen en omgeving.

09.00 uur vertrek vanuit Bovenkarspel

10.00 uur: Bezoek aan Groenling, tijd voor uitwisseling, koffie, thee enz.

11.30 uur : Vertrek naar Zwanenwater

12.00 uur – 14.00 uur (of 14.30 uur): Excursie Zwanenwater, tussendoor een korte picknick

14.30 uur: terug naar Bovenkarspel, of afsluiting bij Groenling

16.00 uur: weer terug in Bovenkarspel

Neem zelf een lunch mee, voor koffie, thee en koek wordt gezorgd. Trek passende kleding aan voor een wandeling door het Zwanenwater. In verband met de indeling in auto's graag vooraf opgeven bij Astrid Bijster en geef daarbij aan of je een auto tot je beschikking hebt op 5 oktober (en zo ja: hoeveel mensen kunnen er mee). De kosten voor vervoer worden gedeeld.

Graag opgeven **vóór 1 oktober** bij a.bijster@ivn-westfriesland.nl of 0229-27567

Wetenswaardigheden uit ons werkgebied

Hans Verhoeven

26 februari 2013

Wil Stelling: Het hele jaar door zijn er paddenstoelen te vinden. Eind februari gingen we met een groepje naar het Zanddepot, een terrein van Staatsbosbeheer, ten noorden van Grootebroek. We vonden ruim 30 soorten, waaronder zeer kleine, bijna niet te zien met het blote oog.

Het is ook zaak om dode takjes en takken af en toe op te tillen als ze op de grond liggen, omdat de bosbodem vochtig kan zijn en veel korstvormige paddenstoelen aan de onderkant van de takken te vinden zijn.

Op deze manier vonden we ook een heel bijzonder exemplaar. Over een lengte van ruim een meter was een dode beukentak bedekt met een blauwe korst: de **Blauwe korstzwam** (*Terana caerulea*). Hier en daar wat donkerder blauw en op sommige plaatsen felblauw, vooral aan de

randen, die er ook wat viltig uitzagen. Als de paddenstoel verdroogt, of ouder is, verandert de kleur van blauw naar grijs of zelfs bruingrijs. Hij zit op dode loofhouttakken van bijvoorbeeld, Es, Eik, Beuk, Haagbeuk, Esdoorn, Wilg.

We wisten dat het iets bijzonders was, maar thuis nog even op de website www.verspreidingsatlas.nl gekeken en daar bleek dat het om een zeldzame (zzz) paddenstoel gaat, die ook op de Rode Lijst staat aangeduid als Kwetsbaar. In Noord-Holland staat één andere vermelding: in de duinen. Het is een paddenstoel, die bij voorkeur verschijnt in februari en maart. Eigenlijk komt hij vaker voor in zuidelijker, warmere streken, maar misschien is hij nu ook regelmatig te vinden in Nederland onder invloed van de klimaatveranderingen.

Al met al een hele leuke vondst, met dank aan Staatsbosbeheer en met name Wiepko Lubbers, die hem het eerst ontdekte.

Blauwe korstzwam

Foto: Wil Stelling

14 maart 2013

Albert Zwolsman uit Andijk legde 's middags om 14.00 u een **Vos** vast op de gevoelige plaat. Niet in het vrije veld maar in zijn tuin. Het dier was erg tam en kon vrij dicht benaderd worden. Meneer Zwolsman heeft kippen die weliswaar achter slot en grendel zitten maar dat zal onge-

twijfeld de aanleiding zijn geweest voor het bezoek van Reintje.

9 juni 2013

Tjalling James ontdekte tijdens een bliksembezoek op het terras van het Streekbos Paviljoen een Pimpelmees, die uit de spreuwenpot was gevlogen. Dit is dus het eerste broedgeval van een vogel in ons gebouw. Prettig is ook het blauwe zeil over de stoelen als schutkleur.

Vos
Foto: Albert Zwolsman

Pimpelmees
Foto: Tjalling James

Cursusnieuws

Astrid Bijster

Natuurgidsencursus

De voorbereiding van de Natuurgidsencursus 2014-2015 is in volle gang. Het cursusprogramma is in principe klaar, maar moet nog formeel worden goedgekeurd door het landelijke IVN-Cursushuis.

De Natuurgidsencursus is een landelijke erkende cursus, die aan een aantal eisen moet voldoen. Ondertussen is er al een folder klaar, die nu nog op kleine schaal is verspreid. Op het moment van schrijven van dit cursusnieuws hebben we al 7 aanmeldingen voor de Natuurgidsencursus. En dat is dus nog voordat de publiciteit rondom de cursus echt op gang gekomen is. Wie meer informatie wil over de Natuurgidsencursus kan contact opnemen met de leden van het cursusteam: Astrid Bijster, Ofra Carmi, Henk Lanting, Beppie van der Wegen en Ria de Graaf.

Zie ook het persbericht over de Natuurgidsencursus in het kader.

Landschapscursus

De volgende verdiepingscursus van de groencursus is een landschapscursus. In de vorige Alchemilla werd al vermeld dat geïnteresseerden mee kunnen doen met de fietsexcursie, die op 30 juni plaats vindt.

Cursusavond: dinsdagavond 17 september van 19.30-22.00 uur

Fietsexcursie: zaterdag 28 september

Kosten 17,50 euro voor leden, 27,50 euro voor niet-leden
Maximum aantal deelnemers: 15

Opgave via de website of via a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Groencursus Schagen afgerond

De Groencursus in Schagen is afgerond. Zie verslag zie elders in deze Alchemilla.

Plantencursus en Vogelcursus

De verdiepingscursussen over vogels en planten zijn beiden helemaal volgeboekt. In de volgende Alchemilla volgt een verslag.

Scharrelkids

De scharrelkids cursus is helaas niet doorgegaan. Deze landelijke IVN-cursus bedoeld voor (groot)ouders en (klein)kinderen kreeg helaas te weinig aanmeldingen. Het is gissen naar het waarom. Doorgaans lopen alle cursussen van ons goed. Het was dit voorjaar erg koud, waardoor ouders en kinderen lekker binnen bij de kachel bleven. We hadden de excursies op zaterdagochtend gepland. Maar op dat tijdstip moeten kinderen sporten, ouders boodschappen doen en hebben grootouders de kleinkinderen niet. Maar bovenal: misschien zijn de kinderen uit onze regio al scharrelkids van zichzelf...We vinden het zelf wel heel jammer. We hadden best leuke ideeën.

We zijn wel van plan om in de herfstvakantie een leuke ouder- en kinddoedag te organiseren. Daarvoor zullen we de (groot)ouders en kinderen, die zich wel hadden opgegeven, benaderen en kunnen anderen zich nog aanmelden. Meer informatie volgt via de website.

Werkgroep DKV

Op 31 augustus komt Ton Lommers nog eens naar Noord-Holland om nog eens een training actieve natuurverkenning te geven. Er zijn maximaal 20 plaatsen voor natuurgidsen uit heel Noord-Holland. Wie wil oefenen in het geven van een leuke en aantrekkelijke excursie voor publiek moet hier zijn. Natuurgidsen krijgen allerlei tips en gaan hier ook mee oefenen met elkaar. Een echte aanrader!

Voor meer informatie over cursussen:
a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Ridder Ari Dekker

Geert Pietersen

Op 26 april werd ons lid Ari Dekker benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Wij willen Ari van harte feliciteren met deze hoge onderscheiding. Ari kreeg deze onderscheiding voor al het vrijwilligerswerk dat hij heeft gedaan.

De band tussen Ari en het IVN bestaat al heel lang. Ooit nam hij deel aan de eerste Groencursus en vervolgens aan de Natuurgidsencursus. Helaas kon hij deze cursus niet afmaken door de gevolgen van een ernstig ongeluk.

Ari is al vanaf 1993 met heel veel plezier lid van de IVN-weidevogelwerkgroep. Hij begon onder leiding van E. Kaptein. Gé en Marco waren er toen ook al bij betrokken. Het was mooi dat de burgemeester van Drechterland dat feit ook nog memoreerde bij de uitreiking van het lintje op 26 april. Ari: "Bescherming van de natuur is belangrijk".

Ari woonde destijds in Westwoud, een klein dorp waar je al gauw gevraagd wordt voor bestuurs- en verenigingswerk. Zo was hij betrokken bij: Handbal DTS ' 48, toneel Vriendenkring, CBA, volleybalvereniging, secretaris van VV Woudia, voorzitter van de oudervereniging en schoolbestuur van de Regenboog, bestuur van begrafenisvereniging In Paradisum, etc.

Bij verhuizing naar Hoogkarspel werd hij voorzitter van het jeugdbestuur van TC Santana en oprichter en ontwerper van educatieve kinderboerderij Skik. Met dat project wonnen ze de nationale prijs "Kern met Pit". Ook haalde de burgemeester nog de jarenlange mantelzorg aan maar, aldus Ari, " Daar verdien je geen lintje mee. Een lintje

Ari Dekker als weidevogelbeschermer

Fotograaf onbekend

verdien je samen met anderen, met vrijwilligers. Zonder vrijwilligers en in je eentje red je het niet".

Ari ontving als leraar bouwkunde aan het Horizoncollege voor de school de onderwijsprijs Noord-Holland, de Eenhoornprijs van de gemeente Hoorn en de Nationale Onderwijsprijs voor een internationaal project op Sint Maarten. Dit eiland was getroffen door een orkaan. Met een groep van 26 leerlingen heeft Ari de allerarmsten bijna 4 maanden geholpen met de reparatie van daken en de bouw van nieuwe huizen. Mede omdat prins Willem Alexander toen op bezoek kwam kreeg Ari de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Boekenmarkt

Rob van der Wegen

Mag ik mij even voorstellen, ik ben Rob van der Wegen. Ik heb het organiseren van de boekenmarkt overgenomen van Henk Lanting.

Een van de eerste acties die ik samen met een aantal enthousiaste IVN-ers (werkgroep Boekenmarkt) heb ondernomen is het uitzoeken en sorteren van de boeken. Een deel van de uitgezochte boeken is opgekocht door een handelaar en de boeken die nog voor verkoop geschikt waren, is naar de boekenmarkt gegaan.

Ik doe nu de werkgroep Boekenmarkt ruim een jaar en het bevalt goed. De eerste boekenmarkt die ik mocht organiseren was in de zomer van 2012. In Januari 2013 hebben we voor het eerst de boekenmarkt in de Incotec zaal gehouden en dat was een succes. Het geldbedrag dat werd opgehaald was € 400,--.

Tijdens de Westfriesland Actief Open Recreatie dag van afgelopen 9 juni, hebben we de markt weer boven gehouden en is er € 800,-- opgehaald. Ik denk dat het sorteren op kwaliteit de oorzaak is dat er zo' n mooi bedrag is verdiend. De boeken waren ook geprijsd en sommige bijzondere exemplaren waren wat duurder. Het geld zal het IVN

gebruiken om nieuwe boeken of ander materiaal aan te schaffen.

Er worden regelmatig boeken gedoneerd en de werkgroep Boekenmarkt probeert het dan meteen op kwaliteit te sorteren. Afgelopen keer heb ik lokaal ook een oproep gedaan voor tijdschriften en stripboeken en hier werd enthousiast gehoor aan gegeven.

Via internet verkopen we af en toe boeken als partij waardoor er op die manier ook geld binnenkomt.

Dankzij Beppie van der Wegen, Lisbeth van Lintel, Wil de Wit, Han, Elke en Joop is het dit keer weer een succes geworden. Ook wil ik Henk Lanting niet vergeten die tijdens mijn vakantie boeken heeft opgehaald bij diverse mensen uit de buurt. En ook Jans wil ik bedanken die de vorige boekenmarkten hard heeft meegewerkt. Wil je ook bij de volgende boekenmarkt van de partij zijn en helpen met op- en afbouwen en andere werkzaamheden tijdens de markt zelf? Geef mij dan je naam en /of telefoonnummer, mail-adres, zodat ik contact met je kan opnemen. Alvast bedankt!

E: boekenmarkt@vdwegen.nl

T: 0639196368

Nieuwsbrief paddenstoelenwerkgroep

Wil Stelling

Hierbij het overzicht van de komende excursies van de paddenstoelenstudiegroep. Ze zijn bedoeld voor leden van IVN en KNNV. De excursies in het Streekbos starten bij het IVN Streekbos Paviljoen, Veilingweg 21 a, Bovenkarspel. De excursies in het Zanddepot starten bij het SBB-gebouw, hoek Dijkgraaf Grootweg/Grootslagweg te Andijk. De startplaats van de excursies Robbenoordbos / Dijkgatsbos wordt t.z.t. bekend gemaakt.

Voor de locaties: Zanddepot en Dijkgatsbos/ Robbenoordbos hebben we inmiddels toestemming van Cees Schaper en Wiepko Lubbers van Staatsbosbeheer. Let op: we beginnen om 13.00 uur.

19 augustus, Streekbos, Wil Stelling
2 september, Robbenoordbos/ Dijkgatsbos, aanmelden bij Wil Stelling
16 september, Streekbos, Marianne Ouwerkerk
7 oktober, Zanddepot, aanmelden bij Wil Stelling
21 oktober, Robbenoordbos/ Dijkgatsbos, aanmelden bij Wil Stelling
4 november, Streekbos, Wil Stelling
18 november, Robbenoordbos/ Dijkgatsbos, aanmelden bij Wil Stelling
2 december, Streekbos, Wil Stelling
16 december, Streekbos, Wil Stelling

E: w.stelling@hetnet.nl
T: 0228 315307 of 06 20971766

ARVZ-map zoekt foto's

Wim Jongejans

ARVZ staat voor Amfibie, Reptiel, Vis en Zoogdier. Daar hebben we in het Streekbos een fotomap voor gereserveerd. Maar het aantal voorradige foto's leverde tot nog toe een magere map op.

Vandaar dat we het nu maar eens omdraaien. Aan de hand van Atlasboeken met verspreidingskaarten is een raamwerk gemaakt van soorten dieren die in het Streekbos zouden kunnen voorkomen. Verborgen in het troebele water of in het duister van de nacht. Toch zou het kunnen zijn dat hier of daar een foto ligt van een spitsmuisje (al dan niet dood) of van een vleermuis, bijvoorbeeld gemaakt tijdens een vleermuisexcursie. Misschien is er zelfs wel een IVN-er die in het Streekbos gehengeld heeft en wat foto's van de vangst gemaakt heeft.

In ieder geval moeten er foto's zijn van de vele egels die vanuit de opvang in het Streekbos in de loop der jaren zijn losgelaten. Spit uw geheugen eens door en help de ARVZ-map aan foto's. Lever ze in bij Hans Verhoeven.

Provinciale ledendag 9 november

Astrid Bijster

Op zaterdag 9 november vindt de jaarlijkse provinciale ledendag plaats. Dit keer is het thema "Duurzaamheid". We noemen ons tegenwoordig Vereniging voor natuureducatie en duurzaamheid. Maar hoe kun je dat thema duurzaamheid invullen? De dag wordt deze keer gehouden bij IVN Zuid-Kennemerland.

De uitnodiging volgt nog via het secretariaat, maar reserveer de datum vast in de agenda. Voor meer informatie neem contact op met Astrid Bijster: a.bijster@ivn-westfriesland.nl

Ledenmutaties

Rob den Hartog

Ledenmutaties tot en met 30 juni 2013

Aanmeldingen:

13-03-2013 Dhr. J. van der Staal, Wieringerwerf
29-03-2013 Mevr. A. Stapel, Sint Pancras
16-04-2013 Dhr. B.A. Slijkerman, 't Veld
23-04-2013 Mevr. M. Ralling, Schagen
26-04-2013 Mevr. A. van Heun-Bultman, Hoorn Nh
16-05-2013 Dhr. P.J. Bloeming, Medemblik
17-05-2013 Dhr. R. de Kieviet, Grootebroek
22-05-2013 Mevr. L.M. Robbemond, Enkhuizen
29-05-2013 Mevr. M. Deen, Enkhuizen

Afmeldingen:

30-04-2013 Mevr. A. van Meurs, Hoogkarspel
30-04-2013 Mevr. A. Roubos-de Wit, Wijdenes
30-04-2013 Dhr. N.F. Holzschere, Hoorn Nh

Aantal leden 30-06-2013: **313**

Aantal donateurs 30-06-2013: **9**

Determineren

Els Rong

Hé, pssst...CIA, ik zal het maar vast zeggen want jullie komen er toch wel achter.

Ik ben een determinatortrice...Ik determineer...sssstt !!!

Euh...nog iets CIA...ik ben niet alleen, wij determineren in groepsverband...sterker nog, we krijgen er les in. Mee-stal ga ik alleen....incognito....

Hé, pssst....ik gebruik sleutels !! Ik kom ook overal aan. Ik zoek heel geniepig een hoofdsleutel op om dan daarna in de familie te infiltreren....

Het liefst in een bepaalde groep, want CIA....je wilt niet weten hoeveel PLANTEN ER WEL NIET IN DE NATUUR STAAN...

Je hebt planten met lippen (om te zoenen) zonder lippen, gelobd, geleed, geveerd, gegaffeld, jawel zelfs gegaffeld !!! Ik kan uren met "iets" groens in mijn tuin bezig zijn om er achter te komen wat het nou eigenlijk is. Nou staat er veel in mijn tuin waarvan ik niet weet wat het is. Ik krijg nog wel eens wat en af en toe "nemen" we wel eens een zaadbolletje uit iemand zijn tuin mee. Oeps !!! toch de CIA op mijn dak.

Tentoonstellingen

Beppie van der Wegen

Tot eind augustus is er in de ontvangstruimte bij het IVN een tentoonstelling over **WATER** te zien, die regelmatig zal worden aangepast. Een veelzijdig onderwerp, dat in 2013 én 2014 bij IVN-Nederland tot centraal onderwerp is uitgeroepen.

Deze tentoonstelling licht een klein deel toe van het veel omvattende onderwerp "Water": afvalwater, waterzuivering, watergebruik, kringloop van het water en aandacht voor het leven in en op het water.

Water is zo gewoon en we realiseren ons vaak niet dat het een levensbehoefte is.

In de vitrines zijn vooral watervogels opgesteld, zoals Watersnip, meeuwen en Fuut. Foto's, soorten zand uit verschillende contreien en strandvondsten uit Nederland maken het geheel levendig.

Het Hoogheemraadschap heeft een aantal leuke kinderboekjes over water geschonken, die gratis verkrijgbaar zijn. Ook zijn er kleurplaten en knutselmateriaal over dit natte onderwerp beschikbaar. Misschien is het leuk eens te komen kijken, we hebben al veel enthousiaste reacties gehad.

Enkele scholen hebben belangstelling getoond en om een excursie over water gevraagd. Hier voldoen we maar al te

graag aan.

In september hebben we nog een hele aparte tentoonstelling: **CRIME SCENE INVESTIGATION**.

Met behulp van Superspeurder Jacco P. Struiner, gaan we een tentoonstelling opzetten over misdaad in de natuur. Aan de hand van bewijsstukken gaan we kijken wat voor misdaden er "Ter plekke" gebeurd zijn.

De eerste zondag van september is er een excursie voor kinderen en aan het eind van de maand wordt er een hele dag met scholen gewerkt. Ik denk dat het ook voor gidsen heel leuk is om op die dag mee te komen kijken. We kunnen dan voor ons zelf ideeën opdoen voor onze eigen excursies. Hulp kunnen we bovendien altijd gebruiken. Als jullie hier meer van willen weten kijk dan eens op b.v. www.CSI-Utrecht.nl. Wij kijken er als tentoonstellingsploeg erg naar uit.

De laatste drie maanden willen wij het graag eens over **NESTEN** hebben! Als jullie nog materiaal voor ons hebben over dit onderwerp, b.v. een wespennest, hommelnest, vogelnestjes en alles wat met nesten te maken heeft, waaronder ook mooie foto's, houden wij ons aanbevolen. Inleveren bij het tentoonstellingsteam: Beppie van der Wegen, Ria de Graaf en Lida Straat.

Regenworm wordt Zondebok

Marianne Ouwerkerk

De Regenworm heeft eigenlijk een merkwaardige naam. Het beestje woont in de aarde, eet aarde, poept aarde en uiteindelijk wordt hij zelf aarde. Hij houdt helemaal niet van regen. Als het regent loopt zijn gangetje vol water en omdat hij niet kan zwemmen kruipt ie snel naar boven.

De Regenworm is een nijver beestje. Hij werkt de hele dag. Kent geen 40-urige werkweek, laat staan vakantiedagen. Wat doet hij zo allemaal?

Hij graaft om te eten en eet om te kunnen graven. Tegelijkertijd begraaft hij voorwerpen die op de grond liggen zoals bijvoorbeeld verloren sieraden of munten. Die blijven in de bodem goed geconserveerd en komen tijdens het bewerken van het land weer naar boven. Zo speelt de worm ook een rol in de archeologie.

Door al dat gegraaf egaliseert hij de bodem en verbetert de structuur ervan. Dat doet hij zo goed dat er 30 kilo(!) van zijn soort wordt uitgezet in het Amsterdamse Bos om de bodem losser en vruchtbaarder te maken. Hij trekt afgevalen blad naar beneden en laat het lekker zacht worden. Daarna peuzelt hij het op. Ja, en dan moet het er ook weer uit. Dat gebeurt in de vorm van mest, kostbare mest. Er zijn bedrijven die speciaal wormen kweken voor de mest, ook wel humus genoemd. Daar betaal je toch gauw € 10,00 per 25 liter voor, dat is het dubbele van koeienmest. Met 1 liter heb je net genoeg voor een klein voortuintje.

Je zou verwachten dat dit nuttige beestje hiervoor wel enige waardering krijgt: maar nee, stank voor dank. Na de koeien en de mossels die teveel scheten laten en de baby's die teveel luiers vullen is nu de Regenworm de schuldige. Regenwormen, die zo hun best doen om de bodem te verbeteren, blijken op die manier de uitstoot van broeikasgassen vanuit de bodem te verhogen.

En niet zo'n beetje. In een studie, gepubliceerd in Nature Climate Change van 3 februari 2013, constateert het onderzoeksteam van Wageningen University en een aantal internationale collega's een flinke toename in de uitstoot: 33% voor kooldioxide en zelfs 42% voor lachgas. Wat zal het een vrolijke boel zijn daar beneden.

Hopelijk kan de Regenworm lachen om zijn nieuwe naam "Zondebok". Laten wij nu eens de natuur gewoon haar gang gaan.

Blote Voetenpad

Toos Brink

Op 18 mei is het Blote Voetenpad "Gouwe Voeten" aan de Gouw 11 in Bovenkarspel opengesteld voor het publiek. Voor velen een onbekende tak van buitensport. Maar een mooie attractie is het zeker!

De officiële opening werd op 16 mei verricht door een mysteriegast. Met "kouwe voeten" door de regen en de temperatuur van die dag, maar met een hartverwarmend welkom door Trude en Theo. De stichting Gouwe Voeten heeft een prachtig wandelparcours gecreëerd. Vorst, sneeuw en kou is doorstaan om dit Blote Voetenpad op tijd af te maken.

Bergen grond zijn er verwerkt en uitgegraven: ook vrijwilligers hebben hier hun steentje letterlijk en figuurlijk aan bijgedragen. Op blote voeten lopen is durf hebben! Een West-Fries is niet zo maar te porren om zijn schoenen en kousen uit te doen. Je moet de uitdaging aangaan om deze wandelroute te lopen op allerlei soorten ondergrond zoals water, houtsnippers, stenen, keien, modder, maar ook zacht gras langs een fraaie bloemenweide.

Door natuurlijke voetmassage gaat het bloed sneller stromen en worden alle organen gestimuleerd. Langs de 2 km lange route staan allerlei soorten fruitbomen zoals appels, peren, kersen. Er is een uitgebreide kruidentuin met heerlijk geurende planten en bloemen. Een kruidenworkshop volgen is mogelijk. En lopen door een (aangelegde) rietkraag is een belevenis! Zo maak je het hoofd wel leeg.

De wandeling duurt over het algemeen 1,5 tot 2 uur. Uiteraard staat de veiligheid voorop voor de deelnemers.

Agrarisch

In het Gouwe Voetenpad zijn allerlei agrarische elementen verwerkt die kenmerkend zijn voor West-Friesland. Door informatieborden worden de gasten geïnformeerd over de producten.

In het Blote Voetenpad is ook een wilgenbos met een liefdespaadje, en een natuurvijver voor vogels en amfibieën aangelegd. Een windmolen zorgt op een natuurlijke manier voor stromend water. Er is een ludieke voetenbak gemaakt om na afloop de onderdanen te reinigen.

Langs de route zijn 3000 (fruit)bomen en struiken geplant middels een deelsubsidie van het Landschap Noord-Holland, waaronder hoogstamfruit, klein fruit en kruiden. Omdat het pad langs het agrarisch bedrijfsland van de familie Buysman-Koopman loopt, zijn er deze zomer bloeiende Pioenrozen en de Agapanthus te bewonderen. Met uitzicht op de bloemen van de zaadbedrijven in Enkhuizen.

Historie blote voetenpaden

Pater Kneipp is in 1892 in Duitsland gestart met de ontwikkeling van deze paden. In Duitsland is het al lang bekend dat het stimulerend en activerend werkt en inmiddels wordt dit natuurfenomeen ook in Nederland ontdekt. Ook voor kinderen, groepen en afspraken Door de vele hindernissen en uitdagingen ideaal voor kinderen en actieve sport- en buitenliefhebbers. Genieten van de natuur en yogaoefeningen doen in het bos, het kan allemaal.

En voor de prijs hoeft u het niet te laten: € 5 voor volwassenen en € 4 voor kinderen.

Locatie Gouwe Voeten bij Camping De Gouwe Stek De Gouw 11, 1611 BS Bovenkarspel, www.degouwevoeten.nl
Info Trude Buysman 06 36171778 of Theo Peerdeman 06 53156999. Kruidengeneeskunde: Elles Bimmerman 06 42852479 www.elkekruid.nl

Insectenhotel met overwinteringsplek in het Ecoproject

Louis van Wegen

De " beestenboet" van het ecologische beheerproject is in gebruik genomen en bijna klaar.

Hierbij danken wij allen die bijdragen leverden en bij deze roepen we alvast de lezer op om te helpen bij nieuwe activiteiten want er zijn nog veel meer mogelijkheden.

Aanleiding

Het jaar 2012 is uitgeroepen tot het " Jaar van de Bij" en tevens was dit het jaar waarin het IVN West-Friesland haar 40-jarig jubileum vierde. Het IVN West-Friesland is in de hele regio actief en sinds 2012 gehuisvest in het Streekbos Paviljoen in het Streekbos te Bovenkarspel.

We waren al veel langer in het Streekbos gehuisvest en van begin af aan betrokken bij de ontwikkeling van het Streekbos. Een voorbeeld daarvan is de bouw van de bronstijdboerderij in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Na het afbranden hiervan is rond dezelfde plek het Ecoproject ontstaan.

Sinds 1996 onderhouden we dit deel van het Streekbos, ongeveer 2 hectare, in samenwerking met het Recreatieschap Westfriesland. Sinds enkele jaren onderhoudt het IVN ook een deel van het Egboetswater. Dit deel (voormalig sneeuwklakjesterrein) wordt Het Egboetje genoemd.

N.a.v. het Jaar van de Bij is het idee ontstaan om in Het Egboetje en in het Ecoproject een zogenaamd insectenhotel te bouwen. De groep die zich bezig houdt met het organiseren en uitvoeren van de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden in het Ecoproject, heeft samen met een imker die enkele bijenkasten in Het Egboetje heeft geplaatst, een plan gemaakt voor een insectenhotel in het Ecoproject.

Het insectenhotel van het Ecoproject wordt afgerond en in Het Egboetje willen we nog een insectenhotel bouwen maar dat wordt minder sterk. De reden hiervoor is dat het Ecoproject vrij toegankelijk is voor het grote publiek dat het Streekbos bezoekt. Deze toegankelijkheid brengt met zich mee dat er in het Ecoproject geen bijenkasten geplaatst kunnen worden wegens de kwetsbaarheid voor vernieling. In Het Egboetje kunnen wel bijenkasten staan omdat dit gebied niet vrij toegankelijk is voor het publiek dat het Egboetswater bezoekt.

Een insectenhotel is gevoelig voor vernieling. Het kan in brand gestoken worden net als de bronstijdboerderij. De bronstijdboerderij is verdwenen maar dat willen we met het insectenhotel niet laten gebeuren. We kozen voor een constructie die bestand is tegen vandalisme en die zonder kosten weer hersteld kan worden na vernieling o.i.d. Daarnaast kozen we voor een ontwerp, vormgeving, plaatsing, imago, uitstraling enzovoorts dat sympathie oproept in plaats van vernielzucht waardoor schade voorkomen wordt.

Het aantal mensen dat het Streekbos en het Ecoproject bezoekt is enorm en de door ons gekozen locatie voor het insectenhotel met overwinteringsplek is ideaal gelegen voor de insecten en andere dieren waarvoor wij ontwikkelingskansen willen vergroten. De locatie is ook ideaal om alle bezoekers van het Streekbos kennis te laten maken met het insectenhotel met overwinteringsplek.

Insectenhotel

Foto: Douwe Greydanus

Tijdens excursies kunnen we de deelnemers op het idee brengen om de verharding van de tuin kleiner te maken zodat er meer planten kunnen groeien. Met de stenen die gelicht zijn kan men zelf iets dergelijks maken.

Samenwerking

De totstandkoming is een eenmalig project waarin verschillende partners met elkaar samenwerken. Dat begint bij het Recreatieschap Westfriesland, de eigenlijke beheerder van het Streekbos / Ecoproject, met wie gekozen is voor de locatie in het Streekbos, imker Wim Nijhuis die het oorspronkelijke idee leverde, het hoveniersbedrijf De Twee Heren voor de inzet van kennis, mankracht, machines, materialen en advies.

De trekker van dit project is de groep vrijwilligers die het jaarlijkse onderhoud in het Ecoproject uitvoert. Het bestuur van het IVN houden we continue op de hoogte van alle ontwikkelingen. Onze groep laat zich bijstaan door Landschap Noord-Holland voor advies en gereedschap. Het ontwerp is tot stand gekomen n.a.v. het idee van de imker van het Egboetje met aanvullingen van andere leden van het IVN.

Door deze vrijwilligers van het IVN wordt het gebouwtje ook opgebouwd, hersteld en onderhouden. Dezelfde vrijwilligers en andere betrokkenen zijn natuurgidsen die leerlingen van scholen en andere bezoekers uitleg geven over het Ecoproject. Sommigen van hen nemen ook deel aan maandelijkse inventarisaties van het Ecoproject.

Voortgang

Deze " beestenboet" wordt nog voorzien van houten daklijsten, een vegetatiedak e.a. en in Het Egboetje willen we ook iets dergelijks bouwen. Eigenlijk is dit een van de vele stappen die we zetten voor kennisoverdracht op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.

Met meer mensen kunnen we dit gebied beter beheren en eventueel uitbreiden, dus lezer, grijp je kans om gezellig buiten bezig zijn en geef gehoor aan onze oproepen voor hooien, knotten, inventariseren, snoeien, maaien, koffiezetten enzovoort.

Verslag Groencursus Schagen

Astrid Bijster

Dit voorjaar (nou ja, voorjaar...) hebben we samen met de Groenling in Schagen een groencursus georganiseerd. De lessen weken wat af van de groencursus,

zoals we die regelmatig in Bovenkarspel geven. Dat had onder andere te maken met het jaargetijde: voorjaar in plaats van najaar.

De andere reden was de recente uitbreiding van de gemeente Schagen tot aan de kust. De groencursus bestond uiteindelijk uit lessen in landschap, vogels, strand en duin, bomen en planten. Voor de les en excursie over strand en duin hadden we contact gelegd met IVN afdeling Noord-Kennemerland, waar twee docenten een fantastische les en excursie verzorgden.

Verder hebben we tijdens de andere excursies een idee gekregen van het landschap rondom de gemeente Schagen. Het is een prachtige omgeving met een rijke historie. We hebben een aardig stukje over de Westfriese omringdijk gefietst, dat voelt weer bijna als thuis.

Er was veel belangstelling voor de groencursus en de groep cursisten was behoorlijk enthousiast. Samen waren ze een leuke groep, die nergens voor terugschrok. Een strandexcursie met vriestemperatuur en ook nog een stevige wind ging gewoon door. Een voorzichtig voorstel dat de excursie ook wel als een soort presentatie in bezoekerscentrum Parnassia in Bergen aan Zee kan worden gehouden, werd

resoluut (letterlijk) in de wind geslagen en we gingen eensgezind op poolexpeditie.

In ons voordeel was dat het zand bevroren was en niet om onze oren sloeg. Maar het strandkorren met een net in zee werd toch maar uitgesteld naar 3 juni. Met alleen strandvondsten werd de excursie ook heel verrassend. Ik heb er zelf veel van geleerd.

De plantenexcursie in april werd een wandeling met miniplantjes, die net hun kopje boven de grond staken. Maar met een werkblad en een opdracht kun je er toch wel wat van maken.

Uit de evaluatie van de cursus bleek dat de cursisten over het algemeen alle lessen erg gewaardeerd hebben. Maar ook "koud-koud" kwam regelmatig terug. De afsluiting van de cursus vond plaats op een zonnige, maar weer erg koude vrijdagavond in het Zwanenwater. Met een bevlogen gids van natuurmonumenten, die zelfs op de parkeerplaats terug nog niet uitverteld was. Het was heel boeiend allemaal.

Daar op deze laatste afsluitende avond kwam ik er pas achter dat vrijwilligers van de Groenling de hele zomer lang regelmatig op de parkeerplaats van het Zwanenwater een informatiestand bemannen. En zo ging dat steeds. De Groenling heeft een groepje vrijwilligers, een kleiner groepje dan IVN West-Friesland, maar dat groepje doet echt heel veel. Steeds hoorde ik weer nieuwe dingen, die ze ook weer bleken te doen. Hopelijk wordt dat groepje aangevuld met een deel van de groep van cursisten.

Voorlopig gaat de Groenling iedere maand een contactavond organiseren als ik het goed heb over een bepaald onderwerp. En dat is een prima idee. Verder denk ik dat we veel van elkaar kunnen leren. Voorlopig zijn de cursisten allemaal lid van de Groenling en IVN West-Friesland en hopelijk blijft dat even zo, zodat we nog meer kunnen uitwisselen. Om te beginnen op 5 oktober.

Groencursus Schagen:
poolexpeditie op het strand in Bergen aan Zee
Foto: Astrid Bijster

Wonderlijke zandcreaties op strand bij vriestemperatuur in combinatie met harde wind
Foto: Astrid Bijster

KNNV activiteiten 3e kwartaal 2013

Egbert Baars

9 juli: Wandeling Het geheim van Wijdenes

Om 14.00 u vertrekken wij vanaf Restaurant De Egelantier, 't Wuiver 32, Wijdenes voor een wandeling van ongeveer 8 kilometer. Stevige en waterdichte schoenen zijn vereist, want de wandeling gaat deels door grasland. Wil je jouw trouwe viervoeter meenemen dan kan dat, mits hij/zij aangelijnd blijft.

13 juli: Dagexcursie Fochteloërveen

Het Fochteloërveen is een van de grootste overgebleven hoogveengebieden van Noordwest-Europa. In dit circa 2500 hectare grote gebied komen een groot aantal planten en dieren voor die landelijk zeldzaam zijn geworden. Voor vogels, reptielen, dagvlinders en libellen is het gebied zeer de moeite waard. Naast aandacht voor de voorkomende flora en fauna staan we ook stil bij de maatregelen die recent zijn uitgevoerd om de waterhuishouding te verbeteren. We worden vandaag door Roelf Hovinga, boswachter bij LNH begeleid. Om het maximale uit deze excursie te halen vertrekken we vandaag om 7.00 uur. Afhankelijk van het weer en de belangstelling kunnen we ook 's avonds de excursie voortzetten. Het is handig om vooraf te melden, ook voor mensen die mee willen, maar niet om 7.00 uur aanwezig kunnen zijn. Informatie bij Ofra Carmi tel: 06 53463809, e-mail: o.carmi@quicknet.nl

21 Juli: Excursie naar Schokland

Schokland heeft een duizenden jaren lange en bewogen geschiedenis. Het was een bewoond eiland vanaf de middeleeuwen tot 1942 toen de Noordoostpolder werd drooggemalen. Schokland is door UNESCO tot werelderfgoed verklaard vanwege de zeer rijke historie. Van dit verleden is veel op en rond het eiland zichtbaar. In de Gesteentetuin is het ontstaan van het eiland zichtbaar gemaakt met enorme keien die ooit door het schuivende landijs vanuit Scandinavië helemaal naar hier zijn vervoerd. Ook op het gebied van natuur is er veel te beleven op Schokland. Het Schokkerbos langs de westrand is rijk aan zeldzame Paddenstoelen, Varens en Mossen. Op het eiland worden oude landbouwgewassen als Rogge, Koolzaad en Maanzaad gekweekt en er grazen oude huisdier-rassen als de Lakenvelder. Rondom het eiland liggen bloemrijke, natte graslanden waar weidevogels broeden. Vertrek: 9.00 u vanaf parkeerplaats Dampten in Hoorn. Informatie: Hans Oudejans e-mail: hansoudejans@ziggo.nl tel: 06 48653110 tijdens excursie. Thuis 072 5021675

27 juli: Vogelkijkdag Twisk

Inmiddels al een traditie geworden: een kijkdag in de waterberging te Twisk in samenwerking met Landschap Noord-Holland. Gedurende deze dag zullen er telescopen staan opgesteld om belangstellenden te wijzen op de daar verblijvende vogels. De retourvlucht van een aantal soorten komt op gang en verder laten we ons verrassen. Van 10.00 tot 15.00 uur is er een post, met informatie van zowel Landschap Noord-Holland als van KNNV, bij het informatiepaneel langs het fietspad. Iedereen is van harte welkom. Op de fiets te bereiken vanuit Twisk, of via grasdrogerij Hartog. Auto's kunnen het beste aan de westkant van het gebied geparkeerd worden, nabij de grasdrogerij. Informa-

tie bij Ofra Carmi 06 53463809, e-mail: o.carmi@quicknet.nl

13 augustus: Wandeling door en om Andijk

Vertrek om 13.30 uur van Buurtjeskerk, Buurtje 4, Andijk.

18 augustus: Algemene insecten-struineexcursie Schoorlse Duinen

Een tweede poging! Vorig jaar, het jaar van de bij, hebben we met een lezing door Hans Nieuwenhuijzen aandacht aan de inheemse bijen gegeven. Helaas is de geplande excursie in het water gevallen. Bij een bijenexcursie moet het wel mooi weer zijn, anders zie je ze niet. We hopen bij deze tweede poging op stralend warm weer. We gaan eens kijken in de Schoorlse duinen wat er vliegt en kruipt door het ruige gras. Hans Nieuwenhuijsen van de KNNV afdeling Regio Alkmaar kent het gebied en zal ons leiden. Met kou, regen en/of harde wind gaat deze excursie niet door. We starten om 12.45 uur bij het Dampten in Hoorn. Terug circa 17.00 uur. Info Ina Marbus telefoon: 0229 230419 of e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl.

31 augustus: Te voet dwars door oer-Hollandse moeras langs de Crommenije

Ooit al eens in de onderzee niveau liggende moerassen, slikken en moerasbossen van de Zaanstreek geweest? Vandaag is je kans om op rietsafari te gaan in de westelijke oeverlanden van de Crommenije met de boswachter Ab van Dorp! Houd rekening met het weer; gepaste kleren, laarzen en gesloten kleding en voldoende proviand voor de hele dag mee. Tijdens de wandeling kan op een hoop oud maaisel -buiten het bereik van vleesetende planten- je eigen meegenomen koffie etc. genuttigd worden. Vertrek: 9.00 uur vanaf parkeerplaats Dampten in Hoorn, terug ca. 16.00 uur. Informatie bij Ofra Carmi 06 53463809, e-mail: o.carmi@quicknet.nl

9 september: Lezing onbekende kanten van wilde planten door Jos Ketelaar

Wilde planten zijn soms verгуist doordat ze zich spectaculair kunnen ontwikkelen en de overhand krijgen. Toch zijn ze ook bemind vanwege hun schoonheid, bijzondere voorkomen of omdat ze bepalend zijn voor het jaargetijde. In deze presentatie wordt de nadruk gelegd op hun schoonheid, bloemen worden tot in detail bekeken en besproken. Deze lezing wordt door Jos Ketelaar verzorgd. De presentatie wordt gegeven met een professionele cinema beamer.

10 september: Wandeling Rond de stad (Hoorn) met vergezichten

Vertrek om 13.30 uur vanaf het NS Station (voorkant) in Hoorn.

15 september: Rondje Texel - Autodagexcursie Texel

Het is al trektijd en de kans om leuke vogelsoorten tegen te komen is dan ook groot. Waar we precies heengaan laten we afhangen van de meldingen die er gedaan worden, maar we gaan voorlopig uit van de Mokbaai en de Horsmeertjes, Dijkmanshuizen en Wagejot. We nemen de boot vanaf Den Helder om 9.30 uur en de boot terug om 16.00 uur, zodat we omstreeks 17.45 uur weer in Hoorn zijn. Denk erom dat we extra kosten hebben voor de overtocht met de veerboot (à € 36,50 per auto). Vertrek: 8.00 u van het Dampten. Informatie Trudy Winthorst, tel. 06 10825568 of per e-mail

28 September: Excursie trekvogels langs de kust

Nu de vogeltrek z' n hoogtepunt bereikt, gaan we zelf ook op trek(tocht). De wintergasten uit Scandinavië komen massaal naar ons land in oktober/november. Boven zee kunnen we Jan van Genten zien, misschien ook wat roofvogeltrek langs de kust. We starten in Camperduin en gaan omhoog langs Hondsbossche Zeewering (nat.gebied de Putten) naar Petten, Grote Keeten, Huisduinen. Kijkpunten:

het Kuitje, de schorren bij het Balgzand, v Ewijcksluis, Wieringen, Den Oever. Vertrek: 9.00 uur vanaf parkeerplaats Dampden in Hoorn. Informatie: Hans Oudejans e-mail: hansoudejans@ziggo.nl. Thuis 072 5021675 Voor een uitgebreidere uitleg van deze excursies zie de website van de KNNV Hoorn www.knnvhoorn.nl

Rabo fietstocht

Henk Lanting

Het is binnen: € 250,- voor het IVN. De Rabo sponsor fietstocht waar we, evenals vorig jaar, aan hebben mee gedaan was goed voor dit bedrag. Natuurlijk met dank aan diegenen die zich hier dit jaar voor hebben ingespannen. Een presentje was het mooie weer deze keer. In tegenstelling tot vorig jaar, toen storm en regen ons ten deel viel. Wel was er sprake van een fikse wind. Hier konden we met wind mee lekker vooruit peddelen maar moesten, als we

die tegen hadden, soms stevig op de pedalen.

De Rabo had goed voor ons, Siep, Marina, Riet, John, Henri, Jeroen, Han, Astrid, René en Henk gezorgd. Voor onderweg water, een krentenbol, een broodje kaas, een appel en een snicker mee. Onderweg was bij diverse locaties koffie of een sapje beschikbaar en ook werden we daar vergast op muziek.

Al met al een heel plezierige rit door ons eigen mooie Westfriesse land met prachtige vergezichten. Zeker voor herhaling vatbaar.

GEDICHT

4 beroemde beginregels uit

"AUGURIES OF INNOCENCE"

(VOORTEKENEN VAN ONSCHULD)

De aarde schuilt in een korrel zand,
het heelal in een bloemblad puur,
de oneindigheid in de palm van uw hand
en de eeuwigheid in een uur.

William Blake (1757 ~ 1827)
dichter, schrijver, beeldend kunstenaar
mysticus, filosoof

"Auguries of Innocence" is een manuscript uit begin 1800. Het telt 132 regels waarin 'onschuld' wordt geplaatst tegenover het 'kwaad' in de wereld. Er wordt diverse fauna en flora in benoemd.

foto Joke Tilgenkamp

Activiteitenoverzicht IVN West-Friesland juli t/m september 2013

Let op: alle onderstreepte data zijn zondagen

7 juli Gezinsactiviteit: Vaarexcursie Streekbos

Natuur vanaf het water met jonge (water)vogels en (water) planten en een gids die er boeiend over kan vertellen. Varen met de Wilskracht door de omgeving van het Streekbos. Verzamelen bij IVN om 14.00 uur. Aanmelden: Wil de Wit 06 538 930 55. Kosten € 2,50 per persoon en € 1,- per kind.

13 juli Volwassenenactiviteit: Inventarisatie Streekbos
Start om 9.30 uur bij het IVN in het Streekbos Paviljoen. Voor deelnemers die actief willen meekijken om de soorten in kaart te brengen.

13 juli Gezinsactiviteit: Op avontuur in het bos

Start doe-wandeling door IVN terrein om 14.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert. Onderweg actief in het groen. Pas kleding aan ivm de hoge plantenbegroeiing.

14 juli Volwassenenactiviteit: Zomerbloemen op de dijk

De Vooroever is befaamd om zijn watervogels, maar de bloemenrijkdom is onbekend. Start plantenwandeling om 14.00 uur, verzamelplek R.K.kerk te Onderdijk. Een wandeling op de bloeiende West-Friese Omringdijk over de kenmerkende eigenschappen van alles wat daar groeit en boeit.

21 juli Gezinsactiviteit: De X-factor van insecten

Het nuttige en boeiende insectenleven in het Streekbos. Op bloemen, onder bladeren en langs slootkanten leven vaak bijzondere beestjes. Start om 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

31 juli Gezinsactiviteit: Speuren naar sporen

Start om 14.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

Een natuur-sporentocht voor jonge onderzoekers en hun (groot)ouders. Pas kleding aan ivm de hoge plantenbegroeiing.

4 aug. Gezinsactiviteit: In de boot en in de sloot

Varen met de fluisterboot in omgeving Steekbos en onderzoeken wat er zoal in het water leeft. Een twee uur durende combinatie-activiteit voor jong en oud. Kosten € 2,50 p.p. en € 1,- per kind. Aanmelden: Frieda Bus 0228 541 489.

10 aug. Inventarisatie Streekbos

Start om 9.30 uur bij het IVN in het Streekbos Paviljoen. Voor deelnemers die actief willen meekijken om de soorten in kaart te brengen.

10 aug. Volwassenenactiviteit: Vleermuizen

Samen in de schemer luisteren naar de detector of er vleermuizen zijn in het Streekbos. De avondwandeling start om 20.30 uur bij IVN in Streekbos Paviljoen.

11 aug. Gezinsactiviteit: Florawandeling Egboetsterrein

Een natuurwandeling met extra's door het groene hart van het Egboetswaterbos. Start 13.30 uur bij het knusse, natuureducatiegebouw Het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

17 aug. Volwassenenactiviteit: Hooien in het Ecoproject

Start met koffie om 10.30 uur bij IVN Streekbos Paviljoen. Broeihopen maken levert bloemen op in het voorjaar en houdt het terrein open! Opgave 0228 316825 of l.van.wegen@ivn-westfriesland.nl

18 aug. Gezinsactiviteit: Vlinders en libellen

Een wandeling langs walkanten, struiken en kruidenvelden om de 'grote verleiders' van de zomer te volgen. Verzamelen bij IVN in Streekbos Paviljoen om 14.00 uur.

25 aug. Gezinsactiviteit: Ontzag voor bomen

Een boom is een wereld op zich. Ontdek en doemiddag voor kleine en grote mensen. Start 14.00 uur in Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud, afslag Hauwert.

25 aug. Gezinsactiviteit: Bijen en honing

Van 13.00 – 17.00 uur laat Henk Stam zijn bijenvolken zien en verkoopt 'gezond zoet'. Open huis met demonstraties in De Bijenboet op Molenweg 27, 1619 EV Andijk.

25 aug. Gezinsactiviteit: Vissen in het Streekbos

Alles over vissoorten, hun leefwijze en de (vis)waterkwaliteit van het Streekbos. Samen vissen met Ton Groen. Verzamelen om 14.00 uur bij IVN Streekbos Paviljoen.

6 sept. Volwassenenactiviteit: Landelijke Nachtvlindernacht

Van 21.30 – 01.00 uur inventariseren gidsen van IVN en KNNV de wonderlijkste soorten vlinders in het Streekbos. Start en onderzoek bij IVN in Streekbos Paviljoen.

7 sept. Natuurwerkdag Egboetsterrein

Samen klussen in het groen van 9.30 – 13.00 uur bij het Egboetje, Liederik 15, 1678 JC Oostwoud. Neem een lunchpakket mee, het IVN zorgt voor koffie en lekkers.

7 sept. Gezinsactiviteit: Vleermuizen boven het water

Vleermuizen eten veel waterinsecten. In de fluisterboot kijken naar vleermuizen met Jan Wondergem en detector. Varen door Streekbos van 20.30 - 22.30 uur. Aanmelden: Frieda 0228 541489. Kosten € 2,50 p.p. en € 1,- per kind.

8 sept. Volwassenenactiviteit: Naviduct Enkhuizen

Landschap, techniek en het IJsselmeer. Deskundige uitleg over Naviduct en zijn natuurlijke omgeving. Verzamelpunt bij IVN-vlag op de oude Houtribdijk om 14.00 uur.

8 sept. Volwassenenactiviteit: Riet, zo gewoon?

Het wuift en het ruist en is bekend als waterzuiveraar. Stap in de Wilskracht voor een vaartocht langs rietvelden o.l.v. Richard van Kempen. Kosten € 2,50 p.p. en € 1,- per kind. Aanmelden: Wil de Wit 06 538 930 55.

14 sept. Inventarisatie Streekbos

Start om 9.30 u bij het IVN in het Streekbos Paviljoen. Voor deelnemers die actief willen meekijken om de soorten in kaart te brengen.

15 sept. Gezinsactiviteit: Bodembeestjes in Streekbos

Op pad met ecooloog Matty Berg, pissenbeddeskundige. Verzamelen bij IVN in Streekbos Paviljoen om 14.00 uur voor een kleine beestjeswandeling door het Streekbos.

22 sept. Gezinsactiviteit: Open Dag Egboetje en natuurterrein

Het Egboetje met het bosterrein is open voor publiek van 11.00 – 16.00 uur. Activiteiten voor elk wat wils op de Liederik 15, 1678 JC Oostwoud. Zie voor meer informatie www.ivn-westfriesland.nl

29 sept. Gezinsactiviteit: Wat is H₂O?

Alles over water met proefjes over zout, zoet, lucht etc. Drijven en zinken, over water lopen, water breken om er maar een paar te noemen. Een binnen- en buitenactiviteit voor iedereen. Aanvang 14.00 uur bij IVN in het Streekbos Paviljoen.

Indien onbestelbaar retour: Veilingweg 21A, 1611 BN Bovenkarspel

